

SEGELL

Publicat a tauler d'anuncis electrònic
11/11/2024

CONSULTA PÚBLICA PRÈVIA SOBRE LA PROPOSTA DE MODIFICACIÓ NÚMERO 1 DEL PLA D'INTERVENCIÓ EN ÀMBITS TURÍSTICS DE MALLORCA (2024)

D'acord amb el que estableix l'article 133 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, i amb l'objectiu de facilitar la participació dels ciutadans en el procediment d'elaboració de disposicions amb efectes normatius, incrementar la transparència administrativa i democratitzar la presa de decisions en l'elaboració de disposicions de caràcter general, amb caràcter previ a l'elaboració de la «Modificació número 1 del Pla d'Intervenció en Àmbits Turístics de Mallorca (PIAT)», es duu a terme la corresponent CONSULTA PÚBLICA PRÈVIA, mitjançant la Seu Electrònica del Consell Insular de Mallorca, amb l'objectiu de recollir l'opinió de la ciutadania i de les organitzacions més representatives potencialment afectades per aquesta modificació proposada, tot això amb independència d'altres processos participatius, d'audiència i exposició pública, que es promouran oportunament al llarg de la fase d'elaboració de la modificació del PIAT.

Seguint les prescripcions de la Llei 39/2015, aquesta consulta ha de tractar els objectius següents:

- a) Problemes que es vol solucionar amb la iniciativa.
- b) La necessitat i oportunitat de la seva aprovació.
- c) Els objectius de la norma.
- d) Les possibles solucions alternatives reguladores o no reguladores.

SEGELL

Publicat a tauler d'anuncis electrònic
11/11/2024**ASPECTES ESSENCIALS DE LA INICIATIVA****Els problemes que es pretenen solucionar amb la iniciativa***Antecedents normatius i necessitats actuals***Introducció**

El Pla d'Intervenció en Àmbits Turístics de Mallorca va ser aprovat pel Ple del Consell Insular el 9 de juliol de 2020 (Butlletí Oficial de les Illes Balears núm. 126 de 16-07-2020), entrant en vigor el dia 17 de juliol de 2020.

Aquest pla gairebé no va generar controvèrsies tant dins el període d'informació pública com pel que fa a recursos contenciosos administratius. De fet, només es varen presentar dos recursos que han finalitzat amb resolucions favorables al Consell Insular.

Antecedents

Aquesta consulta pública es planteja d'acord amb la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, en concret segons l'article 133 sobre participació dels ciutadans en el procediment d'elaboració de normes amb rang de llei i reglaments.

«1. Amb caràcter previ a l'elaboració del projecte o avantprojecte de llei o de reglament, s'ha de substanciar una consulta pública, a través del portal web de l'Administració competent en la qual s'ha de demanar l'opinió dels subjectes i de les organitzacions més representatives potencialment afectats per la futura norma sobre:

- a) Els problemes que es pretenen solucionar amb la iniciativa.
- b) La necessitat i oportunitat de la seva aprovació.
- c) Els objectius de la norma.
- d) Les possibles solucions alternatives reguladores i no reguladores.»

Cal ressenyar que, conforme a la jurisprudència més recent dels Tribunals Superiors de Justícia d'Aragó, Catalunya, Castella i Lleó i Navarra, han fixat que l'omissió –o pràctica inadequada– d'aquest tràmit porta aparellada com a conseqüència la nul·litat de ple dret de la norma aprovada, determinant que només si la conseqüència jurídica és aquesta es pot dotar d'efectivitat a un tràmit essencial des de la perspectiva de la participació ciutadana, precisament de moment temporal en què es produeix (abans que existeixi un projecte normatiu). A més, alguns Tribunals

SEGELL

Publicat a tauler d'anuncis electrònic
11/11/2024

Superiors de Justícia, com el de Navarra, tampoc admeten que aquest tràmit pugui ser corregible amb la realització posterior d'altres tràmits participatius.

La legislació vigent contempla la participació ciutadana com una peça fonamental del sistema democràtic que promou la construcció d'una societat activa que ajudi a impulsar qualsevol aspecte de la vida social, econòmica, cultural o política. En el mateix sentit la Llei 4/2011, de 31 de març, de bona administració i del bon govern de les Illes Balears recull que les administracions públiques han d'establir les vies de relació directa amb la ciutadania que, amb el subministrament previ de la informació veraç i suficient que es consideri, proporcionin informació amb el fi d'adequar les polítiques públiques a les demandes i inquietuds de la ciutadania.

Tot això justifica el tràmit actual de consulta pública prèvia.

Atribució competencial

La Llei 14/2000, de 21 de desembre, d'ordenació territorial (LOT), recull entre els seus objectius la protecció del medi ambient, la millora del territori i la qualitat de vida dels ciutadans i l'organització de les infraestructures. Així mateix, dona un impuls a les institucions insulars a la regulació en matèria d'ordenació, quan se circumscriu a l'àmbit de l'illa. Per dur a terme aquesta ordenació territorial es preveuen distints instruments: les directrius d'ordenació territorial, els plans territorials insulars i els plans directors sectorials.

En aquest cas, el PIAT té caràcter de Pla director sectorial, conforme a les disposicions de la LOT, la modificació d'aquest haurà de seguir la corresponent tramitació conforme al que preveu la llei.

D'altra banda, l'article 5.2 de la Llei 8/2012, de 19 de juliol, de turisme de les Illes Balears, diu:

«2. Correspondrà als consells insulars respectius, d'acord amb l'article 11.2 de la Llei 14/2000, de 21 de desembre, d'ordenació territorial, l'elaboració i l'aprovació dels plans d'intervenció en àmbits turístics (PIAT), que es coordinaran mitjançant els instruments d'ordenació de caràcter general i, més concretament, mitjançant les directrius d'ordenació territorial i els plans territorials insulars».

També, de conformitat amb allò que es disposa en la Llei 2/2001, de 7 de març, d'atribucions de competències als consells insulars en matèria d'ordenació del territori, és competència pròpia (Article 1.2.c) la relativa a:

SEGELL

Publicat a tauler d'anuncis electrònic
11/11/2024

«2. Les relatives a l'elaboració i l'aprovació dels instruments d'ordenació següents, en l'àmbit insular corresponent:

[...]

c) Pla director sectorial d'ordenació de l'oferta turística». (Que és l'antecedent d'ordenació substituït per l'actual PIAT)

Igualment, l'article 7 de la Llei 8/2012, de 19 de juliol, de turisme de les Illes Balears, atribueix als consells insulars:

«a) L'ordenació i la planificació turística mitjançant, entre d'altres, l'elaboració dels plans d'intervenció corresponents en àmbits turístics, plans territorials insulars i plans de desenvolupament turístic insular».

Com s'estableix en l'article 3 de la Llei 2/2001, de 7 de març, d'atribució de competències als consells insulars en matèria d'ordenació del territori:

«els consells insulars han d'ajustar el seu funcionament al règim jurídic derivat de la Llei de consells insulars i de la legislació sectorial que hi sigui aplicable».

Igualment, la reforma de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears de 2007 preveu en l'article 70, que són competències pròpies dels consells insulars, a més de les que els siguin atribuïdes per la legislació estatal, les matèries següents:

«3. Informació turística. Ordenació i promoció turística.

(...)

13. Ordenació del territori, incloent-hi el litoral.»

En el cas del Consell de Mallorca, la competència en matèria d'ordenació del territori és atribuïda al Departament de Territori, Mobilitat i Infraestructures.

El Decret de la Presidència del Consell Insular de Mallorca, de dia 10 de juliol de 2023, pel qual es creen els departaments que n'han d'estructurar el govern (BOIB núm. 95, d'11 de juliol de 2023), atribueix al Departament de Territori, Mobilitat i Infraestructures, entre d'altres, les següents funcions:

«(...) elaboració, impuls i tramitació de la formació, la modificació i la revisió dels plans directores sectorials (PDS) i dels seus instruments de desplegament. Aquesta elaboració i impuls s'ha de fer en coordinació amb els departaments competents per raó de la matèria sectorial tractada quan la tinguin expressament atribuïda (...).»

El dia 23 d'octubre de 2024, per resolució del conseller executiu competent, s'ha ordenat la iniciació de la tramitació del corresponent expedient per a la modificació puntual número 1 del Pla d'Intervenció en Àmbits Turístics de Mallorca (PIAT).

SEGELL

Publicat a tauler d'anuncis electrònic
11/11/2024**Problemes que es pretenen solucionar amb la iniciativa**

El vigent article 15 del PIAT fixa en 430.000, el sostre total màxim de places turístiques per a l'illa de Mallorca, les quals són distribuïdes en un màxim de 315.000 places per establiments d'allotjament turístic i en un total de 115.000 places en habitatges residencials. A més, d'acord amb l'article 16, en cap cas no es poden transferir places d'una de les borses a l'altra i cal aplicar l'objectiu de contenció i de decreixement progressiu dins els marges fixats al PIAT.

La DA1a, apartat 2n, de la Llei 3/2022 estableix un mandat legal exprés en la modificació, si escau, del PIAT respecte de la revaluació de la capacitat de càrrega de l'illa de Mallorca per tal de determinar el nombre total de places turístiques que s'hi poden comercialitzar i les mesures específiques per implementar, que, en tot cas, ha de suposar una reducció del sumatori del nombre de places inscrites en els registres turístics i les integrades en les borses de places a l'entrada en vigor d'aquesta llei. La reducció ha de ser equitativa entre les places d'allotjament turístic i les places d'estades turístiques en habitatges. Tot això sense perjudici que hi concorrin, d'acord amb els estudis que corresponguin, causes que justifiquin una modificació potestativa del Pla prevista en el seu apartat 3 de l'article 5è.

Per la seva part, en aplicació de la Llei 3/2022, d'acord amb la DT 16a del Pla Territorial Insular, s'eliminen totes les places turístiques provinents de l'organisme gestor de l'administració turística o de l'intercanvi entre particulars, fins que es dugui a terme la revaluació a la baixa de la capacitat de càrrega turística de l'illa. Qüestió aquesta, el no acompliment de la revaluació a la baixa, que impedeix una reconversió que aposta per contenir el creixement en volum i fomentar l'increment en valor i qualitat.

Per un altre costat, l'exposició de motius de la Llei 3/2022, de 15 de juny, de mesures urgents per a la sostenibilitat i la circularitat del turisme a les Illes Balears, formula una sèrie d'antecedents que caldria tenir presents:

- o El Dictamen 5/2020 del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, conté la proposta estratègica de fer de l'activitat turística a les Illes Balears un model de competitivitat i sostenibilitat de referència internacional. Considera que caldria definir que la gran missió de les Illes Balears hauria de ser convertir-se en un referent com a "illes sostenibles de la Mediterrània", tot valorant la sostenibilitat mediambiental, el paisatge, el patrimoni i la cultura com a tret diferencial.
- o La 26a Conferència de les Parts (COP26) de la Convenció Marc de les Nacions Unides sobre el Canvi Climàtic (UNFCCC), es va signar la

SEGELL

Publicat a tauler d'anuncis electrònic
11/11/2024

Declaració de Glasgow sobre l'acció climàtica al turisme, en què les parts signants, entre les quals hi ha Espanya, manifesten el següent: «Declaram el nostre compromís comú d'unir tots els agents per transformar el turisme i fer que contribueixi de manera efectiva a l'acció pel clima. Donam suport al compromís mundial de reduir a la meitat les emissions per a 2030 i d'aconseguir la neutralitat climàtica com més aviat millor, i sempre abans de 2050. Alinearem sistemàticament les nostres accions amb les últimes recomanacions científiques per cerciorar-nos que el nostre enfocament sigui coherent amb l'objectiu que, per a 2100, les temperatures no pugin més d'1,5°C per sobre dels nivells preindustrials.

- o Segons l'últim estudi de l'Organització Mundial del Turisme (OMT) i el Fòrum Internacional del Transport (ITF), les emissions de CO del turisme van créixer almenys un 60% entre 2005 i 2016, i el transport, el 2016, va ser el causant del 5% de les emissions mundials de CO₂. Tret que accelerem la descarbonització, les emissions de CO₂ del sector podrien augmentar un 25% o més d'aquí a 2030, en comparació amb 2016.
- o D'altra banda, i pel que fa al consum de recursos, a causa del sistema socioeconòmic del nostre territori, hi ha un elevat consum de les escasses reserves hídriques de l'arxipèlag. D'acord amb el Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, hi ha una correlació entre l'increment de la població flotant i la demanda de recursos hídrics, en què ambdós factors presenten un pic als mesos centrals de l'estiu, i també hi ha indicis que el consum energètic està molt lligat a la quantitat de gent que resideix o passa per l'arxipèlag. Segons les dades del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, el 2016 els majors consumidors finals d'energia a les Balears són el sector residencial (42%), seguit pel sector de comerç i serveis (40%), dos sectors molt lligats al turisme i, per tant, a la població flotant.
- o Es pot afirmar que la necessitat d'accelerar el trànsit del sector turístic balear d'allotjament cap a l'economia circular es basa en les raons següents: massa crítica prou àmplia i diversa per crear i compartir coneixement i experiències útils en la recerca i la implementació de solucions circulars; pes específic elevat en el teixit productiu de les illes, i, per tant, capacitat essencial per identificar i consegüentment reconduir aspectes negatius relatius a les infraestructures, gestió de residus, urbanisme i altres; diversificació territorial, la qual cosa permet connectar la viabilitat en la recerca i la implementació de solucions circulars per part de les empreses a les especificitats de cada

SEGELL

Publicat a tauler d'anuncis electrònic
11/11/2024

zona (així, la zona mar-costa, zones madures i d'altres); cadena de valor transversal i molt idònia per teixir relacions circulars amb els principals grups d'interès i, per tant, amb altres possibilitats d'impactar positivament sobre les cadenes de producció i els hàbits de consum dels clients; connexió al posicionament de la destinació, directament relacionat amb la reformulació de l'oferta mitjançant el redisseny o la generació de nous productes o serveis diferents de l'estricta d'allotjament, i experiència ja iniciada des de la creixent alineació dels plans de responsabilitat social corporativa a les estratègies de negoci de les empreses, especialment pel que fa al vessant ambiental.

- o La recent legislació estatal, en termes similars a la llei autonòmica, en matèria de canvi climàtic (Llei 7/2021, de 20 de maig, de canvi climàtic i transició energètica) i l'Estratègia per a la transició justa que se'n deriva, manifesten la necessitat de dur a terme una transició ecològica de l'economia i la transformació dels grans sectors econòmics del país, especialment d'aquells més dependents dels recursos naturals i de l'estabilitat climàtica, com és ara el sector del turisme, que al seu torn és un dels més vulnerables als efectes del canvi climàtic i alhora és un sector transversal d'alt impacte en altres sectors de l'economia i en el producte interior brut, especialment en la comunitat autònoma de les Illes Balears. El desenvolupament del turisme sostenible i circular es preveu com una oportunitat per evolucionar el sector, amb suport en els valors naturals i culturals diferenciadors de les destinacions, en funció de la capacitat de càrrega i de la millora de la competitivitat i rendibilitat.
- o En aquesta estratègia es fa palesa l'existència d'escassa informació actualitzada sobre el camí actual d'ecologització dels sectors de l'economia i l'impacte en la generació d'ocupació. Així mateix, es produeix una sinergia amb els avenços en la implementació dels observatoris de turisme sostenible i amb el desenvolupament de noves metodologies i sistemes de diagnòstic territorial i turística de la capacitat de càrrega, amb el desenvolupament de sistemes d'indicadors territorials específics i amb tecnologies de tractament massiu de dades, els quals poden ser molt útils per afrontar els nous reptes estratègics d'intervenció en aquest camp. Els vigents instruments d'ordenació de l'activitat turística, tot i els avenços significatius que han anat incorporant recentment, no es troben actualment prou actualitzats als nous reptes plantejats en relació amb la sostenibilitat territorial, la qual cosa pot fer aconsellable, prèvia

SEGELL

Publicat a tauler d'anuncis electrònic
11/11/2024

anàlisi detallada dels indicadors d'intel·ligència turística, la reconsideració d'alguns aspectes del seu contingut.

Per un altre costat, el Departament de Turisme del Consell de Mallorca, sol·licita el 18 d'octubre de 2024 el següent:

«Que s'efectuï una revaluació a la baixa de la capacitat de càrrega turística de l'illa i es procedeixi a la modificació de l'article 15 i concordants del PIAT, en el sentit de reduir el sostre total màxim de places turístiques a l'illa de Mallorca, sota els principis de:

- Garantir la seguretat jurídica i la sostenibilitat econòmica de l'administració.
- Impulsar un turisme sostenible com el principal del sector estratègic de l'economia de Mallorca, generador d'ocupació i de desenvolupament econòmic.
- Impulsar una sostenibilitat territorial, que tendeixi a millorar la qualitat de vida dels ciutadans, disposar d'una estructura espacial adequada i garantir la protecció i millora del medi ambient.
- Millorar la competitivitat del sector turístic, fomentant la diversificació de l'oferta turística.
- Impulsar un impacte regeneratiu en el territori i la societat, a la vegada que promoure la cohesió social.
- Contenir el creixement en volum i fomentar l'increment en valor i qualitat.

És per tot això que s'ha exposat que es considera escaient efectuar una revaluació de la capacitat de càrrega turística de l'illa i a la consegüent modificació de l'article 15 i concordants del PIAT, en el sentit de reduir el sostre total màxim de places turístiques a l'illa de Mallorca.»

Conclusió

La modificació núm. 1 del PIAT ha de fer una revaluació a la baixa determinant el nombre total de places turístiques que es poden comercialitzar i les mesures específiques a implementar. Tot això, analitzant la capacitat de càrrega turística de l'illa de Mallorca.

SEGELL

Publicat a tauler d'anuncis electrònic
11/11/2024

La necessitat i oportunitat de la seva aprovació

La necessitat deriva de l'evolució de la càrrega turística de l'illa i de l'impacte que aquesta activitat té sobre els equipaments, les infraestructures, la suficiència d'aigua, la gestió de residus, la depuració d'aigües residuals, o la mobilitat, etcètera.

Igualment, cal fer la revaluació a la baixa que exigeix la Disposició addicional primera de la Llei 3/2022, de 15 de juny:

«Els plans d'intervenció en àmbits turístics —PIAT— o, si no n'hi ha, els plans territorials insulars —PTI— han d'avaluar o reavaluar, en cas que ja s'hagi dut a terme, la capacitat de càrrega turística de l'illa respectiva per tal de determinar el nombre total de places turístiques que s'hi poden comercialitzar i les mesures específiques per implementar, que, en tot cas, ha de suposar una reducció del nombre de places actualment inscrites en els registres turístics i les integrades en les borses de places a l'entrada en vigor d'aquesta llei. La reducció ha de ser equitativa entre les places d'allotjament turístic i les places d'estades turístiques en habitatges. En el cas de la revaluació, s'ha de fer mitjançant una modificació puntual del PIAT o del PTI.»

Que afegeix:

«La suspensió prevista en l'apartat 1 regeix fins que es dugui a terme l'avaluació o la revaluació a què fa referència l'apartat 2 d'aquesta disposició i, com a màxim, durant quatre anys comptadors a partir de la publicació d'aquesta llei. Si transcorregut aquest termini no s'hagués dut a terme aquesta avaluació o revaluació, les places integrades en les borses a l'entrada en vigor d'aquesta llei es consideraran extingides.»

També el context de pressió humana ha variat i cal, afrontar el fet amb la resposta adequada i suficient al problema detectat, amb els estudis de contrast que calgui fer.

La situació descrita, tant d'ordre legal com fàctic, implica que s'hagi de tramitar la corresponent modificació del PIAT considerant la realitat de l'illa, per complir el mandat de reavaluar a la baixa la capacitat de càrrega turística de Mallorca.

En aquest cas es dona la doble condició de necessitat i d'oportunitat per a modificar el PIAT.

SEGELL

Publicat a tauler d'anuncis electrònic
11/11/2024

Objectius de la norma

L'objectiu fonamental de la modificació número 1 del Pla d'Intervenció en Àmbits Turístics (PIAT) és donar compliment al mandat de la Disposició addicional primera de la Llei 3/2022, de 15 de juny, de mesures urgents per a la sostenibilitat i la circularitat del turisme a les Illes Balears.

Igualment, cal complimentar la previsió de la Disposició Transitòria setzena sobre limitació de places turístiques, que preveu el Pla Territorial Insular de Mallorca.

Com a objectiu més detallat, la modificació núm. 1 del PIAT ha de fixar la capacitat de càrrega turística de l'illa per tal de determinar el nombre total de places turístiques que s'hi poden comercialitzar i les mesures específiques per implementar, que, en tot cas, ha de suposar una reducció del nombre de places actualment inscrites en els registres turístics i les integrades en les borses de places a l'entrada en vigor de la Llei 3/2022. La reducció ha de ser equitativa entre les places d'allotjament turístic i les places d'estades turístiques en habitatges.

SEGELL

Publicat a tauler d'anuncis electrònic
11/11/2024

Possibles solucions i alternativa reguladora i no reguladora

L'opció no reguladora implica deixar sense resposta a la demanda que fan els texts normatius esmentats:

Llei 3/2022, de 15 de juny, de mesures urgents per a la sostenibilitat i la circularitat del turisme a les Illes Balears.

- Disposició addicional primera. Suspensió de l'adquisició de places turístiques a les illes de Mallorca, Eivissa i Formentera.

Pla Territorial Insular de Mallorca:

- Disposició transitòria setzena. Limitació de places turístiques.

És per això que es descarta aquesta opció.

El que és cert és que la percepció social de certa saturació en alguns àmbits de l'illa de Mallorca durant les temporades estivals i que afecta la mobilitat associada, fet que produeix punts de conflicte entre visitants i residents en certes zones. Aquesta circumstància pot provocar un rebuig generalitzat al visitant en lloc de considerar-lo la peça clau a l'engrenatge del principal motor de la nostra economia i que es pugui assegurar el desitjat equilibri entre els interessos de les comunitats locals i els dels turistes.

És per això que no es contempla l'alternativa no reguladora, en aquest cas, no escometre la modificació del PIAT en els termes i amb els objectius enunciats a l'apartat anterior.

Departament de Territori, Mobilitat i Infraestructures

Direcció Insular de Territori i Paisatge

Servei d'Ordenació del Territori

